Foto de Volodymyr Hryshchenko en Unsplash

LINGUAXE E CANLES COMUNICATIVAS QUE CONECTEN CO NOSO ALUMNADO

www.albertoroca.es
albertoroca@edu.xunta.gal
hola@albertoroca.es

Alberto Roca

ANTES DE COMEZAR...

CONTACTO

Alberto Roca

www.albertoroca.es

albertoroca@edu.xunta.gal

hola@albertoroca.es

EU SON…

Actualmente docente de Secundaria (Lingua e literatura castelá). 7 anos.

Hai tempo…

- Profesor en empresa e RRHH: 6 anos
- Músico / profesor: 11 anos

ANTES DE COMEZAR...

Foto de Albert Stoynov en Unsplash

Falso dilema:

Profesaurio

ou

Innovateacher?

Foto de Estée Janssens en Unsplash

ANTES DE COMEZAR...

Bibliotecas e centros educativos:

- Espazos seguros para o debate.
- Lideramos co exemplo.
- Falamos sen polarizarnos.

Red de Bibliotecas Municipales: valor de las bibliotecas
Dip. Barcelona

Public Library Manifesto 2022
IFLA-Librerías y asociaciones UNESCO- *Information for all*

Foto de Xia Yang en Unsplash

Que imos traballar?

1. ALUMNADO CONECTADO CO PROFESORADO: **CARISMA E INTERACCIÓN**
2. FERRAMENTAS E **ALFABETIZACIÓN MEDIÁTICA**
3. CANLES, **TECNOLOXÍAS DA APRENDIZAXE** e COÑECEMENTO

1. CONECTAR CO ALUMNADO: **CARISMA E INTERACCIÓN**

A AUTORIDADE DO PROFESORADO

stimmyabby

Sometimes people use “respect” to mean “treating someone like a person” and sometimes they use “respect” to mean “treating someone like an authority”

and sometimes people who are used to being treated like an authority say “if you won’t respect me I won’t respect you” and they mean “if you won’t treat me like an authority I won’t treat you like a person”

and they think they’re being fair but they aren’t, and it’s not okay.

do-as-youre-told

This is so well put I am stunned

tumblr.

Interacción de Tumblr.

- Fonte: [enlace a Twitter]
- Usuario: @BDaveWalters

Rolda de preguntas.
Opinións?

GAÑAR AUTORIDADE A TRAVÉS DO RESPECTO

Principio de cortesía,
Brown e Levinson. 1987, USA

Podes aprender máis neste enlace.

Prof. Raúl Urbina,
Universidade de Burgos.

É un principio universal da comunicación humana: **manter a imaxe pública**.

- Imaxe **positiva**: queremos recibir adulacións.
- Imaxe **negativa**: non nos gustan as ordes, os insultos, as cuestións…

Estratexia: **someternos ao interlocutor**. Darlle poder ao alumnado.

- A. Evitar actos que ameacen.
- B1. Ser transparente e amable. B2. Ser opaco para non “soar agresivo”.

UN PROFESORADO CERCÁN

***Captatio benevolentiae*,**
Estratexia retórica popularizada por Cicerón

Tamén chamada falsa modestia.

- Funciona xenial ao principio dun discurso.
- Pedimos comprensión ou clemencia do público.

- Explicamos que os nosos fallos/carencias son moitos.

Por certo… En que momento utilicei eu, ata agora, a *captatio benevolentiae*?

A VERDADEIRA FORTALEZA

Paradoxa da vulnerabilidade,
ser vulnerable transmite forza.

Ser perfecto o 100% do tempo non é viable.

A vulnerabilidade é atractiva.

Vulnerabilidade real ou performática.
Podes xerar a propósito situacións de vulnerabilidade que ti controles.

DINÁMICA en grupos de 3 ou 4

Resolvede estes dous casos aplicando

1. O principio de cortesía de Brown e Levinson

Manter a imaxe social do alumnado.
"Someternos", darlles "poder".

2. A *captatio benevolentiae*.

Captar a simpatía a través de restarnos importancia.

3. A vulnerabilidade.

Caso 1

Marcos é un alumno de 9 anos que ten diagnóstico **negativista desafiante.**

É moi **confrontacional.**

- **Quero asignalo a un grupo que non lle vai gustar**
- **Non lle dou** opción a elixir..

Caso 2

Carmen é unha alumna que sempre fai moito ruido.

Alumnado e familias din que non deixa que os demáis aproveiten as clases.

Quero **falar con ela fóra da aula.**

REFLEXIÓN 1: NORF e Convivencia

Aínda que como formadores controlamos o clima da aula…

Ante situacións excepcionais: pedir axuda, NORF, Convivencia, E. directivo.

Estratexias sancionadoras.

REFLEXIÓN 2: NESGO MACHISTA e VARÓNS

Sociedade machista: aplica un rol de xénero a cada sexo.

Estereotipo desexable dos varóns: competitividade, forza, agresividade…

Profesorado amable e vulnerable abre a porta conductas agresivas?

Ao mellor podemos educar dende o exemplo.

Podemos protexer os turnos de fala das mulleres e d@s introvertid@s?

REFLEXIÓN 3: PERFORMAR PERSONALIDADE É PERDER AUTENTICIDADE

Perdemos naturalidade cando "controlamos a nosa personalidade"?

Como é eso dos profesores introvertidos que desfrutan no traballo?

Medir nós mesm@s a cantidade de improvisación e naturalidade.

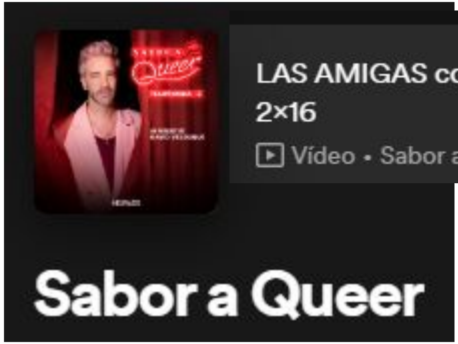

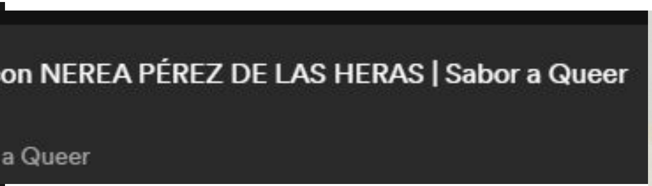

Capítulo 2x16
Nerea Pérez de las Heras e David Valduque.
Nerea, xornalista, controla SEMPRE o que proxecta nas súas aparicións.

REFLEXIÓN 4: SOMOS OBSERVADOS

Na aula sempre estamos no foco.

Non podemos relaxar a autoesixencia na comunicación.

Liderar co exemplo.

OUTRAS ESTRATEXIAS: voz (lenta), tono (grave), respiración que nos/lles calma, pronuncia axeitada…

2. FERRAMENTAS E **ALFABETIZACIÓN MEDIÁTICA**

POR QUE É NECESARIO APORTAR FERRAMENTAS?

A protección da infancia

Dispositivos sen control parental
Adicción a dipositivos e RRSS.

Depredadores en línea e *groomers*.
Ciberbullying, privacidade, sextorsión…

A protección da adolescencia

Pais e profesorado deixan de ser referentes.
Relacións parasociais: falsos gurús e *coaches*.

ESTES REFERENTES PARASOCIAIS…

Nesgo de xénero e presión mediática de RRSS. Atopan referentes, e aprenden…

- Os rapaces queren ser empresarios e estar moi musculados.
- Elas queren ter cartos e ser fermosas.

Moi recomendable o vídeo de Rocío Vidal, La gata de Schröedinger en Youtube.

Me INFILTRO en el curso de LLADOS y descubro la VERDAD: SECTA y ESTAFA PIRAMIDAL

1,2 M de visualizaciones • hace 2 semanas

La gata de Schrödinger

Esta investigación sobre lo que hay detrás de **Llados** y sus cursos para ser millonario ha llevado muchas semanas y trabajo ...

Intro | Llados, detrás del personaje | Secta, el líder religioso | Estafa piramidal — 4 capítulos

1ª SOLUCIÓN: ALFABETIZACIÓN MEDIÁTICA e INF.

A través da alfabetización mediática e informacional o alumnado aprende a moverse nos medios actuais: como consumidores e creadores de contidos e de información.

Ver *La competencia mediática y emocional de los jóvenes*, Joan Ferrés Prats, Univ. Pompeu-Fabra de Barcelona.

Competencia mediática

Capacidade de reflexionar sobre a orixe da información.

Exemplo: ver quen é @ autor@, diferenciar medios de publicidade, rastrear orixe…

Competencia informacional

Capacidades para o uso dos recursos de información e das tecnoloxías.

Seleccionar información, editar, avaliar, comunicar…

1ª SOLUCIÓN: ALFABETIZACIÓN PARA TOD@S

Fake news e lixo informacional non son problemas soamente da xuventude…

Mirade este artigo de Business Insider: [Posts basura como el 'Jesucristo langostino' están destruyendo Facebook]()

- Alberto Roca

1ª SOLUCIÓN: REVISAR FONTES E FALACIAS

FAKE NEWS, EXEMPLOS DE MATERIAIS DE TRABALLO

Material do Foro Nativos Digitales, da Consejería de Educación y Empleo de Extremadura.

https://emtic.educarex.es/220-foro-de-nativos-digitales/3243-fake-news

Instituto nacional de Ciberseguridad, ejercicios y actividades prácticas:

https://www.incibe.es/ciudadania/experiencia-senior/ejercicios-y-actividades-practicas-identifica-bulos-y-noticias-falsas

DIFERENCIA ENTRE ARGUMENTOS E FALACIAS

Tipos de argumentos,
Repositorio CAFI, Xunta de Galicia

Tipos de falacias,
Adrián Triglia, 2016

Comentamos estas propostas

Ollando os materiais do Incibe, como levarías unha noticia falsa á túa clase?

Actividade 2: argumentos e falacias, por parellas

Observa estes dos argumentos e falacias. Deseña unha actividade de clase na que uses calquera combinación deles.

Argumento de autoridade
Citar a un/nha experto/a.

Ex. A dra. Gutiérrez (2015) di que…

Argumento de feitos
Aportas datos ou coñecemento no que todos estamos de acordo.

Ex. O sol sae polo leste.

Falacia *Ad hominem*
Ataco á persoa en vez de aos argumentos.

Ex. Mirade como viste, seguro que di tonterías.

Falacia do espantallo
Esaxero e ridiculizo moitísimo o argumento.

Ex. A compañeira quere que a xornada laboral sexa de 4 días á semana. Que será o seguinte, 1 día ao ano?

2ª SOLUCIÓN: MELLORAR OS NOSOS CONTIDOS

Xa que cada vez máis competimos contra a "cloaca" mediática, en línea e de redes, podemos intentar aprender estratexias que faigan más atractivos os nosos contidos.

Mellorar no diseño

- Con ferramentas sinxelas e eficientes.
- CANVA, Genially, Presentacións eficaces…

Mellorar nos contidos

- Con estratexias de *CopyWriting*.
- Con mecanismos de guión ou escrita.

Comunicación de contidos

- Informatividade, Beaugrande y Dressler
- KISS

2ª SOLUCIÓN: MELLORAR NO DISEÑO

- Versión premium ten contidos de pago.
- Gratuita para profesorado con conta corporativa de edu.xunta.
- Podedes invitar a alumnos.
- Permite edición de vídeo e son.

- Maior animación e interactividade.
- Ten unha gran batería de recursos creados.
- Interacción con dispositivos móviles e PCs do alumnado.

2ª SOLUCIÓN: MELLORAR NOS CONTIDOS

CREACIÓN DE TEXTOS, DE CONTIDOS

Aprender *Copywriting*
A escrita da publicidade na que se basea moito contido en liña que atrapa ao noso alumnado.

- Imita como falas cando escribas.
- Coida moito a primeira liña.
- Introduce preguntas retóricas

Aprender mecanismos de guión

- Cebar e anticipar.
- Cliffhanger.
- Storytelling.

Foto de Joshua Earle en Unsplash

2ª SOLUCIÓN: COMUNICACIÓN DE CONTIDOS

Norma de informatividade, Beaugrande y Dressler

- Factor de **novidade informativa**:
  - **Baixa** informatividade: o texto é repetitivo ou moi sinxelo (non aprendo).
  - **Alta** informatividade: moita información nova, ás veces pérdome.
- Compañía Telefónica Bell. "Llámenos antes de cavar una zanja. Probablemente no podrá telefonearnos después".
- Informatividade alta pode manter o interese. É arriscado.

KISS: *keep it simple, stupid*

- Menos é máis.
- Reduce palabras, exercicios, dinámicas…
- Combina moi ben coa repetición espaciada. O mesmo traballo en días diferentes é máis eficaz para a memoria.

Actividade: pregunta e resposta colectiva

Saberías explicar o que se transmite nos textos que escoitarás?

Poderías explicar o mecanismo utilizado?

3. CANLES, **TECNOLOXÍAS DA APRENDIZAXE** e COÑECEMENTO

3. TECNOLOXÍA PARA ATENCIÓN A ALUMNADO INVIDENTE

Estratexias para adaptarse a asistentes de voz

- Os asistentes de voz como JAWS ignoran pantalla e ratón.
- Conta únicamente co teclado se queres traballar con partes do PC.
- Se introduces imaxes: texto alternativo (ALT) ou pé de imaxe.
- Evita textos integrados dentro dunha imaxe.
- Simplifica e ordena textos e parágrafos.

3. TECNOLOXÍA PARA ATENCIÓN A ALUMNADO INVIDENTE

Este exemplo non é axeitado

A información é suficiente?

Que problema ten este texto?

E estas imaxes?

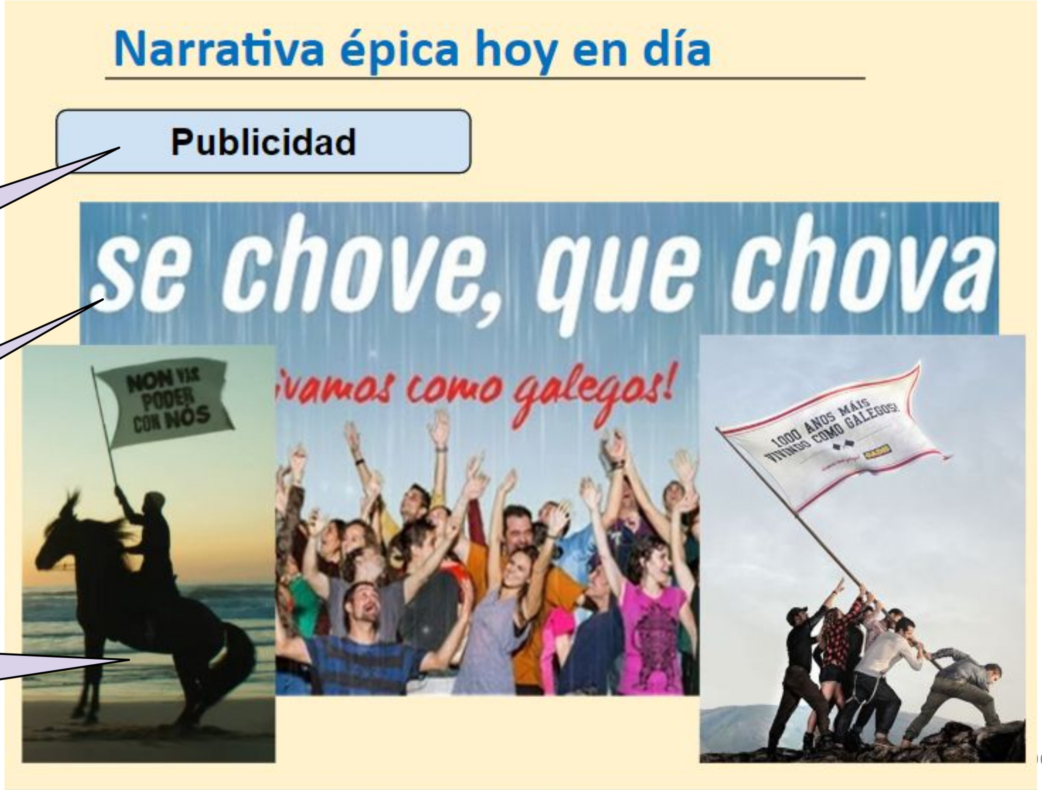

3. TECNOLOXÍA E ESTRATEXIAS PARA DIFERENTES CAPACIDADES

Estratexia DUA

- Unificadora, integradora.
- Require preparación triplicada de materiais.
- Permite integración social do alumnado no grupo clase.

Interesante:
REFORZO: baixa capacidade, neurodiverxencias limitantes, NEAE incorporación tardía ao sistema educativo sen lingua vehicular.

AMPLIACIÓN: altas capacidades, alumnado de moito interese, retos…

Hai moitos recursos en liña

3. TECNOLOXÍA E ESTRATEXIAS BAIXA CAPACIDADE, IDIOMAS…

Lectura sinxela (lectura fácil)

Definición de que é lectura sinxela, da web plenainclusion.org.

La lectura fácil es una forma
de crear documentos
que son más fáciles de entender.

También se puede usar
en páginas web o guiones de vídeos,
por ejemplo.

Además, tiene en cuenta todo.
Por ejemplo:

El texto.
El diseño.
Las ilustraciones.

Rolda de preguntas. Experiencias? A quen lle podería beneficiar?

3. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE TAMÉN É AMPLIACIÓN

Parece que, cando pensamos en atención á diversidade, só existe o reforzo.

Como xa comentamos… AMPLIACIÓN: altas capacidades, alumnado de moito interese, retos…

Interesante salientar o dereito do alumnado a:

1. Non facer tarefas adicionais soamente polas altas capacidades.
2. Ter dereito a gustarlle máis ou menos algunha asignatura.

3. TECNOLOXÍAS PARA AVALIAR APRENDIZAXE

Ferramentas

Avaliar non é calificar

Deseñamos actividades tendo en conta a nosa xornada laboral

- Un máximo de actividades de corrección por trimestre.
- Traballo con modelos: textos, vídeos, exercicios…
- Rúbricas e listas de control como aforro de tempo.
- Páxinas web e ferramentas corporativas.

3. PROFESORADO QUE IMPARTE A TRAVÉS DE RRSS

Youtube India, líder en Matemáticas en Youtube

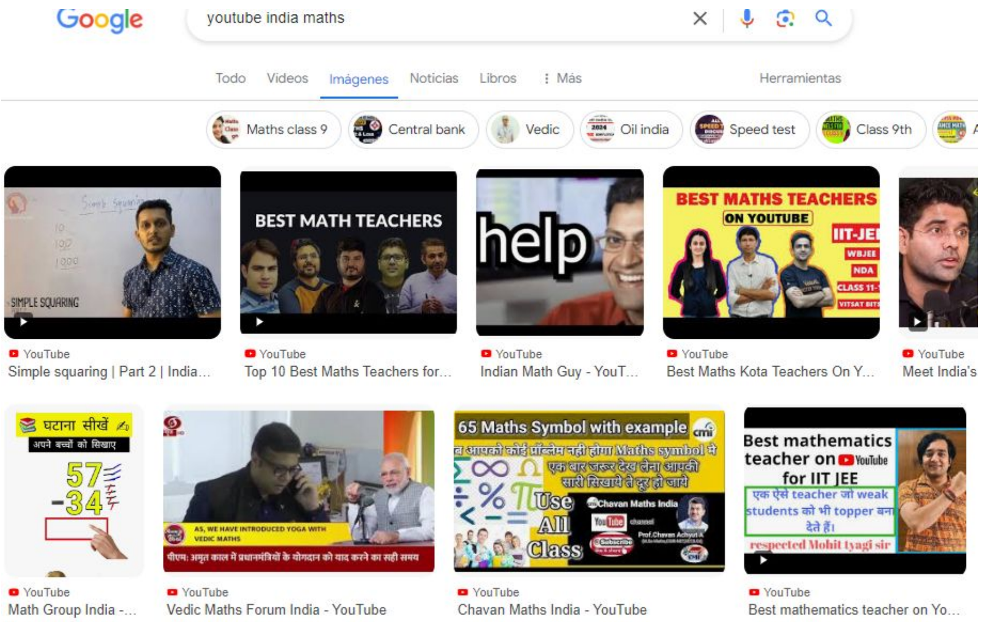

3. EDUTUBERS, PROFESORADO QUE COMPARTE EN LIÑA

EXEMPLOS EN ESPAÑA

Profesorado que se comunica en línea, exemplos, divulgación…

3. EDUTUBERS, DIVULGADORES DE ARTE E CIENCIA

Jaime Altozano

@JaimeAltozano · 3,47 M de suscriptores · 25

Divulgador de música y tecnología musical, Yc

musihacks.com y 4 enlaces más

Suscrito

QuantumFracture

@QuantumFracture · 3,5 M de suscriptores · 394 vídeos

¡Ciencia! ¡y con animaciones! El lado más loco (y real) del

go.podimo.com/es/hipermovidas y 4 enlaces más

Suscrito Unirme

Fisioterapia a tu alcance

@Fisioterapiaatualcance · 3,47 M de suscriptores · 1,3 K vídeos

Fisioterapia a tu alcance, es un canal de fisioterapia y salud, que pon

fisioterapiatualcance.com/landing-masterclass-hernia-discal

Suscribirme Unirme

Ter

@Ter · 1,84 M de suscriptores · 207 vídeos

♥Hija de Internet♥ ... más

instagram.com/tercosmicqueen y 3 enlaces más

Suscrito

3. EDUTUBERS, PROFESORADO QUE COMPARTE EN LIÑA

DIFICULTADES DE CREACIÓN DE VÍDEOS

1. Captación e difusión de imaxes e vídeos do alumnado está moi regulado pola LOPD. Únicamente con fins didácticos.
2. Elaborar material e gravar consume moito tempo.
3. A exposición en redes non é desexable para moita xente.

Entón, que partido lle podemos sacar ao "Educatube" en España ou Galiza?

3. PROFESORADO QUE DIVULGA ACTIVIDADES INSPIRADORAS OU MATERIAL CIENTÍFICO-PEDAGÓXICO

POR CITAR ALGÚNS…

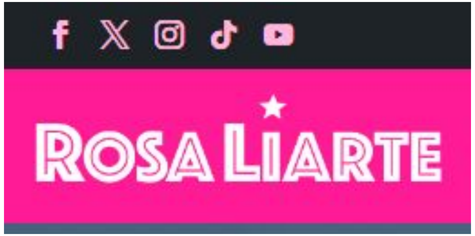

DESPEDIDA!

Está todo inventado… *Docere delectando.*

Horacio (65 a.C.-8 a. C.)

Os poetas queren aproveitar ou deleitar.
O que mestura o útil co harmonioso acada o premio, deleitando e ensinando ao mesmo tempo ao lector.

Agora… a cociñar atractivos menús educativos!

GRAZAS!

Foto de Travis Grossen en Unsplash